

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

P8_TA(2019)0098

Euroopa tulevikku käsitleva arutelu seis

Euroopa Parlamendi 13. veebruari 2019. aasta resolutsioon Euroopa tulevikku käsitleva arutelu seisu kohta (2018/2094(INI))

(2020/C 449/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut (ELi leping) ja Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping),
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning Euroopa sotsiaalharta, selle lisaprotokollid ja lisaprotokollid muudetud versiooni,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 295,
- võttes arvesse 27 riigipea ja valitsusjuhi 29. juunil 2016. aastal toimunud mitteametlikku kohtumist,
- võttes arvesse 27 liikmesriigi 16. septembri 2016. aasta Bratislava deklaratsiooni ja tegevuskava,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni euroala eelarvesuutlikkuse kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 16. märtsi 2017. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiseadusliku, õigusliku ja institutsioonilise mõju ning Lissaboni lepingust tulenevate võimaluste kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 1. märtsi 2017. aasta valget raamatut ja viit järgnevat aruteludokumenti (COM(2017)2025, COM(2017)0206, COM(2017)0240, COM(2017)0291, COM(2017)0315, COM(2017)0358),
- võttes arvesse 25. märtsi 2017. aasta Rooma deklaratsiooni,
- võttes arvesse Ühendkuningriigi 29. märtsi 2017. aasta teadet oma kavatsuse kohta Euroopa Liidust välja astuda,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 6. juuli 2017. aasta resolutsiooni teemal „Euroopa Komisjoni valge raamat Euroopa tuleviku kohta ja muud aspektid“ ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 12. mai 2017. aasta resolutsiooni teemal „Euroopa Komisjoni valge raamat Euroopa tuleviku kohta „Mõttestarendusi ja tulevikustsenaariume EL 27 jaoks aastaks 2025“ ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 162.

⁽²⁾ ELT C 242, 10.7.2018, lk 24.

⁽³⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 215.

⁽⁴⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 201.

⁽⁵⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 235.

⁽⁶⁾ ELT C 263, 25.7.2018, lk 125.

⁽⁷⁾ ELT C 345, 13.10.2017, lk 11.

⁽⁸⁾ ELT C 306, 15.9.2017, lk 1.

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

- võttes arvesse riikide parlamentide mitmesuguseid seisukohti Euroopa tulevikku käsitleva komisjoni valge raamatu ja aruteludokumentide kohta,
- võttes arvesse komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri 12. septembri 2018. aasta kõnet Euroopa Liidu olukorrast,
- võttes arvesse komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri 13. septembri 2017. aasta kõnet liidu olukorrast ja tema 24. oktoobril 2017 esitatud tegevuskava ühtsena, tugevama ja demokraatlikuma Euroopa saavutamiseks (COM(2017)0650),
- võttes arvesse Prantsusmaa presidendi Emmanuel Macroni 26. septembri 2017. aastal Sorbonne'i ülikoolis peetud kõnet „Euroopa initsiatiiv: suveräänne ja ühinenud demokraatlik Euroopa“,
- võttes arvesse ELi riigipeade või valitsusjuhtide 29. septembril 2017. aastal Tallinnas toimunud mitteametlikku tippkohtumist,
- võttes arvesse juhtide tegevuskava, mis võeti vastu 19.–20. oktoobril 2017 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel,
- võttes arvesse nõukogu, parlamendi ja komisjoni 17. novembril 2017 avaldatud teadaannet – institutsioonide ühist teadaannet Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta,
- võttes arvesse komisjoni 6. detsembril 2017 avaldatud Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise tegevuskava (COM(2017)0821) ning eelkõige ettepanekut luua Euroopa Valuutafond (COM(2017)0827), ettepanekut integreerida majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu sisu liidu õigusraamistikku (COM(2017)0824) ja teatist Euroopa majandus- ja rahandusministri kohta (COM(2017)0823),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 14.–15. detsembril 2017 toimunud kohtumist ning juhtide kohtumist ja euroala tippkohtumisi, mis toimusid selle raames,
- võttes arvesse 20 liikmesriigi 26 parlamendi 20. detsembri 2017. aasta kirja otsuste tegemise läbipaistvuse kohta nõukogus,
- võttes arvesse 10. jaanuari 2018. aasta deklaratsiooni „Edendades ELi 2018. aastal“ („Bringing the EU forward in 2018“), mis võeti vastu Euroopa Liidu lõunapoolsete liikmesriikide (Hispaania, Kreeka, Küpros, Malta, Portugal ja Prantsusmaa) tippkohtumisel, Visegrádi riikide (Poola, Slovakkia, Tšehhi Vabariik ja Ungari) 26. jaanuari 2018. aasta avaldust Euroopa tuleviku kohta ning Eesti, Iirimaa, Leedu, Läti, Madalmaade, Rootsi, Soome ja Taani rahandusministrite 6. märtsi 2018. aasta ühisavaldust,
- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2018. aasta teatist „Tulemusi saavutav Euroopa: institutsioonilised võimalused muuta ELi töö tõhusamaks (COM(2018)0095),
- võttes arvesse komisjoni 14. veebruari 2018. aasta soovitus (EL) 2018/234 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimiste euroopalikumaks muutmise ja tõhusama läbiviimise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse 27 riigipea ja valitsusjuhi 23. veebruaril 2018. aastal toimunud mitteametlikku kohtumist,
- võttes arvesse oma 1. märtsi 2018. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta ELis 2016. aastal ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 19. aprilli 2018. aasta resolutsiooni aluslepingute nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad liikmesriikide parlamente ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 2. mai 2018. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (COM(2018)0322),
- võttes arvesse komisjoni 2. mai 2018. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (COM(2018)0325),

⁽¹⁾ ELT L 45, 17.2.2018, lk 40.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0056.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0186.

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

- võttes arvesse 17. mail 2018. aastal toimunud ELi ja Lääne-Balkani tippkohtumist,
 - võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 16. mai 2018. aasta eriaruannet „Strateegiline uurimine OI/2/2017/TE nõukogu õigusloomeprotsessi läbipaistvuse kohta“,
 - võttes arvesse 19. juuni 2018. aasta Mesebergi deklaratsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28.–29. juunil 2018. aastal toimunud kohtumist,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 9. oktoobri 2018. aasta arvamust „Mõttevahetus Euroopa teemal: kohalike ja piirkondlike omavalitsuste hääl usalduse taastamiseks Euroopa Liidu vastu“,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi korraldatud arutelusid riigipeade ja valitsusjuhtidega Euroopa tuleviku üle,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni kirja,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, eelarvekontrollikomisjoni ja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A8-0427/2018),
- A. arvestades, et Euroopa Liit on ainulaadne riigiülese integratsiooni näide ja see ühendus on alates murrangulisest Schumani deklaratsioonist, mis avaldati 9. mail 1950, toonud kestva rahu, jõukuse ja heaolu; arvestades, et liidu püüetes ja tegudes on olnud kesksel kohal ühine julgeolek, inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik, inimõiguste austamine ja inimeste heaolu;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu suurimate saavutuste hulka kuuluvad kaupade, teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumine, ühisraha, Erasmuse programm, regionaal-, põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika ning programm „Horisont 2020“, mis kõik aitavad suurendada Euroopa kodanike heaolu; arvestades, et liidule tuleb anda 21. sajandi suurte probleemide lahendamiseks vajalikud volitused ja vahendid;
- C. arvestades, et viimastel aastatel on liidul olnud mitmesuguseid kriise, mis on proovile pannud tema vastupidavuse ja võime tegutseda otsustavalt ja ühtselt;
- D. arvestades, et aastaid 2014–2017 on iseloomustanud sotsiaalselt tasakaalustatumad ja tulemuslikumad raha- ja makromajanduspoliitilised meetmed, nagu Euroopa Keskpanga mittestandardne poliitika, nagu ka stabiilsuse ja kasvu pakti ning Euroopa investeerimiskava paindlikkus, mis on kaasa aidanud ELi majanduslikule ja sotsiaalsele taastumisele;
- E. arvestades, et kuigi Euroopa on suutnud majanduskriisi kõige raskemaid nähte ohjeldada ja osalt neist ka jagu saanud, ootavad nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil ikka veel tegemist olulised ja kiireloomulised reformid majanduse juhtimises üldiselt ja konkreetsemalt euroalal, samuti on vaja jätkata ühtse turu tugevdamist ning heaoluühiskonna sotsiaalsete normide taastamist ja edasiarendamist;
- F. arvestades, et pidades silmas praegusi ja tulevase sise- ja välisprobleeme, millega liidul tuleb ebastabiilses ja keerukas maailmas tegemist teha, eelkõige probleeme, mis on seotud rände, rahvastiku vähenemise, terrorismi, julgeoleku, kliimamuutuste, keskkonnaküsimuste, mitmepoolse maailmakorra säilitamise, majandus- ja rahaliidu loomise, globaliseerumise, vaba, õiglase ja kindlatel reeglitel põhineva rahvusvahelise kaubanduse, välispoliitika ja kaitse, sotsiaalse samba arendamise ning võitlusega ELi-vastase populismi, sallimatuse ja ksenofoobia vastu, peaks liit edendama uut koostöö- ja solidaarsusvaimu liikmesriikide vahel, lähtudes Euroopa Liidu lepingu artiklitest 2 ja 3 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartast, samal ajal kui Lissaboni lepingus sätestatud eesmärk luua Euroopa rahvaste üha tihedam liit peaks jätkuvalt inspireerima liidu meetmeid, eesmärgiga veelgi tugevdada Euroopa integratsiooni ja tõhusalt neid probleeme lahendada;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

- G. arvestades, et Euroopa Parlament on väga mures populistlike, ksenofoobsete ja Euroopa-vastaste liikumiste tõusu pärast kogu Euroopas; arvestades, et liit ja selle liikmesriigid peavad tugevdama pingutusi Euroopa integratsiooni demokraatlike väärtuste, aluspõhimõtete ja eesmärkide kaitsmiseks ja edendamiseks;
- H. arvestades, et Ühendkuningriigis 2016. aasta juunis toimunud referendum, mille tulemusest lähtudes Ühendkuningriik avaldas 29. märtsil 2017 teadaande oma kavatsuse kohta Euroopa Liidust välja astuda, on intensiivistanud arutelu liidu tuleviku üle; arvestades, et läbirääkimised Ühendkuningriigi kavandatud väljaastumise üle Euroopa Liidust on näidanud liikmesriikide suurt vastastikust sõltuvust – seda, kui suurel määral kõik sõltuvad ühistest vahenditest ja meetmetest, ning on nähtavale toonud ka liidust lahkumise kulud;
- I. arvestades, et Euroopa tulevikku käsitleva arutelu intensiivistumine kajastub Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis Euroopa tuleviku kohta, Bratislava deklaratsioonis ja tegevuskavas, komisjoni valges raamatus Euroopa tuleviku kohta, Rooma deklaratsioonis, juhtide tegevuskavas, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu oktoobris 2017, samuti eri liikmesriikide või nende rühmade ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regioonide Komitee mitmesugustes dokumentides, Euroopa Parlamendi täiskogu Euroopa tuleviku teemalistes aruteludes riigi- ja valitsusjuhtidega, nagu ka parlamentidevaheliste komisjonide koosolekutel ning eri institutsioonide, asutuste ja liikmesriikide korraldatud dialoogides ja konsultatsioonides kodanikega;
- J. arvestades, et 8.–26. septembrini 2018. aastal läbi viidud Parlameetri uuring näitas, et 62 % vastanutest on arvamusel, et nende koduriigi kuulumine Euroopa Liitu on hea ja õige, ning 68 % leiab, et ELi liikmeks olek on riigile kasuks tulnud, mis parim sedalaadi uuringutel mõõdetud tulemus 1983. aastast alates;
- K. arvestades, et liidu alusväärtused ja -põhimõtted määravad keskkonna, mille iga Euroopa kodanik saab omaks võtta, olenemata rahvusliku identiteediga seotud poliitilistest või kultuurilistest erinevustest;
- L. arvestades, et eelseisvad Euroopa Parlamendi valimised annavad võimaluse teha Euroopa tulevikku käsitlevast arutelust kokkuvõtte, pidades silmas ka Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukogu peamisi institutsioonilisi prioriteete uueks ametiajaks;
- M. arvestades, et Euroopa Liidul on oma ehitusprotsessis praegu eriti oluline periood, tulenevalt selle perioodi ülesannete ja probleemide olemusest ja ulatusest, ning arvestades, et neid saab lahendada ainult koostöös ning liikmesriikide suurema ja parema integratsiooni ja solidaarsuse kaudu, kasutades täies ulatuses Lissaboni lepingu kehtivaid sätteid ning seejärel reformides aluslepinguid, et parandada institutsioonide otsustusprotsessi ja tagada kohane pädevuste tasakaal;
- N. arvestades, et institutsiooniliste reformide eesmärk peaks olema muuta otsustusprotsessid demokraatlikumaks ning suurendada liidu ja tema institutsioonide otsuste tegemise läbipaistvust ja vastutust; arvestades, et neid eesmarke silmas pidades on kohane ja sobiv aeg edendada kodanike mõtestatud osalust Euroopa integratsiooni projektis ning korraldada kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 11 sätetega kodanike ja esindusühingutega konsultatsioone ja ergutada korrapäraselt dialoogi;
- O. arvestades, et liit vajab tugevamat valitsemisstruktuuri, kus Euroopa Parlament teeks tõhustatud demokraatlikku kontrolli, et praeguste ja tulevaste probleemidega toime tulla; arvestades, et ELi institutsioonide ja asutuste läbipaistvus ja usaldusväarsus on väga olulised omadused kodanike usalduse võitmiseks;
- P. arvestades, et Mesebergi kohtumisel vastu võetud Prantsusmaa ja Saksamaa ühisdeklaratsioon sisaldab mitmeid mõtteid ja ettepanekuid Euroopa koostöö tugevdamiseks eelkõige majanduse juhtimise valdkonnas;
- Q. arvestades, et Euroopa kodakondsuse tugevdamiseks on ülimalt oluline edendada Euroopa mõõdet kultuuri ja hariduse vallas, võttes arvesse asjaolu, et liit kannatab puudulike teadmiste tõttu, kuna nooremad põlvkonnad kipuvad liidu saavutusi pidama enesestmõistetavaks;
1. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonides Euroopa tuleviku kohta rõhutati ühte institutsioonilise raamistiku olulisust ja ühenduse meetodit ning tehti mitu Euroopa integratsiooni jaoks eriti olulist ettepanekut ja algatust, mis võivad aidata kaasa Euroopa tuleviku ehitamisele;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

2. rõhutab, et liit peab oma tulevikuga seonduvad probleemid lahendama suurema ja parema poliitilise integratsiooni kaudu, täiel määral inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid austades ja edendades ning koostööd tehes; rõhutab, et kodanikud tahavad Euroopat, mis kaitseks nende õigusi, heaolu ja sotsiaalset mudelit jagatud suveräänsuse alusel, mis nõuab sellele vastavat poliitilist integratsiooni; kutsub riigipäid ja valitsusjuhte üles uueneva solidaarsuse ja koostöö vaimus selles suunas edasi liikuma;
3. juhib tähelepanu sellele, et riigipead ja valitsusjuhid, kes esinesid Euroopa Parlamendi täiskogu istungil Euroopa tuleviku teemalistel aruteludel, tunnistasid vajadust lahendada tulevikuprobleemid ühiselt ja teha paremini seda, mida on võimalik saavutada ainult üheskoos;
4. kordab oma veendumust, et diferentseeritud integratsioon peab jääma avatuks kõigile liikmesriikidele ning olema ka edaspidi sügavuti ulatuva Euroopa integratsiooni meetod, mida ei tohiks segi ajada *à la carte*-Euroopa ideega; rõhutab vajadust vältida praeguses diferentseeritud integratsiooni teemalises arutelus mis tahes kujutlust, nagu oleksid liidus esimese ja teise järgu liikmed;
5. tuletab meelde, et diferentseeritud integratsioon ei tohiks olla poliitilise integratsiooni vähendamise moodus;
6. rõhutab, et kriis on põhjustanud tasakaalustamatust liidu peamiste institutsioonide vahel ning eelkõige Euroopa Ülemkogu rakendab oma poliitilist algatust komisjoni algatusõiguse kahjuks ja tugedab sellega valitsustevahelist meetodit; on siiski seisukohal, et ühenduse meetod sobib liidu toimimiseks kõige paremini; tuletab meelde Euroopa Parlamendis sellega seoses vastu võetud arvukaid resolutsioone ning kordab oma üleskutset Euroopa Ülemkogule täielikult austada oma pädevuse piire, nagu on sätestatud eelkõige Euroopa Liidu lepingu artiklis 15;
7. kordab, et ühehääline otsus, mida aluslepingud mõne fundamentaalse küsimuse lahendamises nõuavad, on olulistel hetkedel ja oluliste otsuste puhul peaaegu ülesamatu takistus, ja pooldab seetõttu otsustusprotsessi silmas pidades kvalifitseeritud hääletamusega hääletamise põhimõtet nõukogus ja seadusandliku tavamenetluse kasutamist kõigis valdkondades, kus võimalik; tuletab meelde, et praeguste aluslepingute raames on seda võimalik saavutada mitmesuguseid sillaklausleid kasutades või – tõhustatud koostöö korral – Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 333 kasutades;
8. väljendab sellega seoses rahulolu selle üle, et president Jean-Claude Juncker andis oma 13. septembril 2017 ja 12. septembril 2018 peetud kõnedes liidu olukorra kohta teada kavatsusest teha ettepanek kasutada nõukogus kvalifitseeritud hääletamusega hääletamise põhimõtet teatavate poliitikavaldkondade puhul, kuid peab kahetsusväärseks, et mitmeaastase finantsraamistiku määrust ei ole nende hulgas nimetatud;
9. tunnustab eelkõige seda, et komisjon on teinud ettepaneku kasutada kvalifitseeritud hääletamust ühises välis- ja julgeolekupoliitikas (UVJP) rahvusvahelistel foorumitel inimõiguste küsimustega seotud seisukohtade, sanktsioonide kehtestamist ning tsiviilmissioonide alustamist või rakendamist puudutavate otsuste puhul, et reageerida kriisidele välismaal, arvestades, kui oluline on otsustusprotsessi kiirendamine ja tõhustamine, ning arvestades vajadust, et liit peab esinema ühtsena;
10. kordab oma ettepanekut kujundada nõukogu Euroopa Parlamendiga võrdsetel alustel tõeliseks seadusandlikuks koguks, nagu on märgitud parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades, suurendada otsustusprotsessi selgust; osutab sellega seoses Euroopa Ombudsmanni eriaruandele nõukogu õigusloomeprotsessi läbipaistvuse kohta ning Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Liidu asjade komisjonide konverentsi (COSAC) 20. detsembri 2017. aasta kirjale, milles – sarnaselt Euroopa Parlamendi sellekohaste nõudmistega – nõutakse eelkõige nõukogult ja mitteametlikelt organitelt, näiteks eurorühmalt, rohkem läbipaistvust poliitiliste otsuste tegemisel;
11. on seisukohal, et on mitmesuguseid võimalusi muuta komisjon kohanemisvõimelisemaks, kohandades volinike kolleegiumi struktuuri ja töömeetodeid, näiteks konkreetsete poliitikavaldkondade kogumite eest vastutavate asepresidentide või kõrgema ja madalama järgu volinike nimetamisega;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

12. tuletab meelde, et kuigi Euroopa Parlamendil ei ole aluslepingute kohaselt ametlikku õigust teha seadusandlikke algatusi, võib ta taotleda, et komisjon esitaks ettepanekud küsimustes, mis tema arvates nõuavad liidu õigusakti vastuvõtmist aluslepingute rakendamiseks, ning tuletab komisjonile kooskõlas 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁽¹⁾ artikliga 10 meelde kohustust kaaluda taotlusi liidu õigusaktide ettepanekute esitamise kohta kiiresti ja üksikasjalikult; tuletab lisaks meelde, et ülalnimetatud institutsioonidevaheline kokkulepe sisaldab ka sätteid institutsioonidevahelise iga-aastase ja mitmeaastase programmitöö kohta, mis on parlamendi jaoks täiendav vahend õigusloomekava suunamiseks;
13. tuletab meelde oma ettepanekut, mille kohaselt võiks aluslepingute võimaliku tulevase läbivaatamise korral anda seadusandliku algatuse tegemise õiguse ka Euroopa Parlamendile kui ELi kodanike otsesele esindusele;
14. rõhutab, et Euroopa Parlamendi kontrolliõigust ja eelkõige tema uurimisõigust tuleks tugevdada ning parlamendile tuleks anda konkreetsed, tõelised ja selgelt piiritletud volitused;
15. võtab teadmiseks subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja „teeme vähem, aga paremini“ rakkerühma 10. juuli 2018. aasta aruande, milles esitatakse soovitusel subsidiaarsust ja proportsionaalsust puudutava uue töömeetodi kohta; on seisukohal, et paljud neist soovitustest, eelkõige liikmesriikide parlamentide rolli kohta liidus ja varajase hoiatamise süsteemi reformimise soovitatavuse kohta, on Euroopa Parlament juba esitanud; tuletab meelde, et rakkerühm leidis, et ELi lisaväärtus on olemas kõigis ELi tegevusvaldkondades, ning ei tuvastanud seetõttu mingeid aluslepinguga sätestatud pädevusi või poliitikavaldkondi, mis tuleks täielikult või osaliselt liikmesriikidele tagasi delegeerida;
16. tunnustab eri institutsioonide soovitusi, milles nõutakse liikmesriikide parlamentide aktiivsemat rolli, eelkõige valitsuste tegevuse kontrollimisel Euroopa Liidu institutsioonides; tuletab meelde ka kohalike omavalitsuste ja eriti seadusandlike volitustega piirkondlike parlamentide olulist rolli;
17. rõhutab institutsioonidevahelise koostöö tähtsust, mille puhul tuleb aga austada iga institutsiooni aluslepingutes sätestatud õigusi, märgib, et 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega sai see koostöö uue raamistiku, ning rõhutab, et lihtsustamine on pidev töö, mille eesmärk on muuta protsessid ja menetlused ELi tasandil mõistetavamaks, tagada kõigi asjaomaste sidusrühmade seisukohtade arvessevõtmine ja hõlbustada lõppkokkuvõttes kodanike osalemist Euroopa Liidu töös;
18. tervitab ühist teadaannet Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, mille nõukogu, Euroopa Parlament ja komisjon allkirjastasid Göteborgis toimunud õiglase töö ja majanduskasvu teemalises sotsiaaltippkohtumisel; rõhutab, et vajalik pädevus ja vahendid samba realiseerimiseks on peaaegselt kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste, samuti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna kättes, samal ajal kui Euroopa pooldaasta annab raamistiku liikmesriikide tulemuslikkuse jälgimiseks selles valdkonnas; tuletab sellega seoses veel meelde, et sotsiaalne dialoog on osutunud asendamatuks vahendiks ELi poliitikakujundamise ja õigusloome parandamisel ning sotsiaalse legitiimsuse tugevdamisel;
19. märgib sotsiaalõiguste samba mittesiduvat olemust, mis iseenesest ei võimalda ELi keskendumist majandus-, siseturu- ja eelarvepoliitikale ümber suunata sotsiaalsetele eesmärkidele; juhib tähelepanu asjaolule, et ELi toimimise lepingu artiklis 9 sätestatud horisontaalne sotsiaalkaitse klausel eeldab, et liit kaaluks hoolikalt ELi õigusaktide mõju sotsiaalsetele standarditele ja tööhõivele ning konsulteeriks nõuetekohaselt sotsiaalsete huvirühmadega;
20. rõhutab, et keskkonnakaitse peab olema ELi jaoks oluline prioriteet, võttes arvesse praegust keskkonnaseisundi halvenemist, ning seda tuleb arvesse võtta kõigis liidu poliitikavaldkondades ja meetmetes; rõhutab, et EL peaks rakendama tõhusaid meetmeid, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ning suurendada taastuvenergia osakaalu energiaallikate jaotuses ja energiasäästu niisuguse tasemeni, mis on vajalik Pariisi kokkuleppes sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
21. kutsub veel kord liikmesriike üles allkirjastama ja ratifitseerima muudetud Euroopa sotsiaalharta ja Euroopa sotsiaalkindlustuse konventsiooni (ETS nr 78);

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

22. toonitab, et on tähtis jätkata majandus- ja rahaliidu väljakujundamist ja integreerimist, et aidata tagada ühisraha stabiilsus ning liikmesriikide majandus-, rahandus- ja tööturupoliitika ning sotsiaalsete standardite ulatuslikum lähenemine; kordab, et kui Taani loobumine välja arvata, on igal liikmesriigil kohustus euro kasutusele võtta; toetab uusi meetmeid Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) väljakujundamisel;

23. rõhutab sellega seoses vajadust tugeva poliitilise osaluse, tõhusa valitsemise ja demokraatliku vastutuse järele nii Euroopa Liidu kui ka selle liikmesriikide tasandil, eelkõige vajadust Euroopa poolaasta eri etappide parlamentaarse kontrolli järele Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide poolt, et tagada euroala majandus- ja finantsjuhtimise suurem sotsiaalne, majanduslik ja demokraatlik legitiimsus, ning parandada liidu soovitude järgimist;

24. tuletab meelde oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu praeguse institutsioonilise ülesehituse võimalike muutuste ja kohanduste kohta esitatud seisukohta, et fiskaal- ja majanduspoliitika peaks saama liidu ja liikmesriikide vahel „jagatud pädevuseks“;

25. võtab teadmiseks Prantsusmaa ja Saksamaa seisukohtade lähenemise euroala eelarvesuutlikkuse küsimuses; kordab oma veendumust, et selline suutlikkus tuleks välja arendada ELi raamistikus;

26. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku Euroopa investeringute stabiliseerimise vahendi kohta ja arutab uusi eelarvevahendeid stabiilsuse tagamiseks;

27. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku reformide tugiprogrammi kohta; rõhutab, et on oluline mitte nõrgestada parlamendi kaasotsustus- ja järelevalvevolitusi ELi vahendite kasutamisel; on mures, et aastatel 2011–2017 täideti täielikult üksnes 9% riigipõhistest soovitudest; võtab teadmiseks lähenemisrahastu, mis motiveerib ja aitab euroalasse mittekuuluvatel liikmesriikidel viia ellu jätkusuutlikku fiskaal- ja majanduspoliitikat, et teha teoks reformid ja täita euro kasutuselevõtu kriteeriumid;

28. kiidab heaks tulevase InvestEU programmi ja rõhutab, et see fond peaks jätkuvalt aitama vähendada investeringute puudujääki ELis; toetab investeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse, sh kultuuripärandisse, et edendada majanduskasvu, investeringuid ja tööhõivet, pidades eelkõige silmas väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd), väikese ja keskmise kapitalisatsiooniga äriühinguid ning sotsialettevõtteid, ja aidata seeläbi kaasa suurema heaolu, õiglasema tulujaotuse ning majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisele liidus;

29. võtab teadmiseks komisjoni teatise Euroopa majandus- ja rahandusministri kohta; rõhutab, et majandusküsimuste eest vastutava komisjoni asepresidendi ja eurorühma eesistuja ametikoha ühendamise võiks Euroopa Liidu tasandil parandada parlamentaarset aruandekohustust;

30. on seisukohal, et tulevase ELi eelarve abil tuleks suurendada Euroopa lisaväärtust sotsiaal-majandusliku mõju silmas pidades, toetada ELi poliitika kaasajastamist, kindlustada rahalised vahendid uute probleemide lahendamiseks, toetada jätkuvalt majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist ja ühtekuuluvust liikmesriikides ja nende vahel, et suurendada Euroopas solidaarsust, stabiilsust, võrdsust ning arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, muu hulgas Pariisi kokkuleppega võetud ELi kohustusi arvesse võttes; samuti peaks eelarve toetama põhiväärtuste kaitset ja edendamist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklites 2 ja 3, ning seda tuleks kindlustada uute omavahenditega, võttes arvesse omavahenditega tegeleva kõrgetasemelise töörühma tööd;

31. väljendab rahulolu selle üle, et komisjoni omavahendite ettepaneku kohaselt võetaks kasutusele uued tõelised omavahendid, mida parlament on nõudnud, kuid peab kahetsusväärseks, et ei rakendata ühtegi muud võimalikku tuluallikat; väljendab muret seoses komisjoni ettepanekuga mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2021–2027, kuna see ei sisalda rahalist kohustust ELi ja tulevaste probleemide lahendamiseks; peab kahetsusväärseks kahetsust mõnede liikmesriikide seisukohta, kes keelduvad ELile eraldamast rohkem vahendeid, hoolimata ühehäälselt omaks võetud vajadusest tegeleda uute probleemide ja kohustustega ning sellest tulenevalt suuremate rahaliste vahendite vajadusest; juhib tähelepanu sellele, et ELi tasandil tehtavad kulutused võivad aidata säästa raha liikmesriikide tasandil, kuna hoiavad ära dubleerimise ja annavad mastaabisäästu;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

32. toonitab, et Euroopa poolaasta protsessis on oluline tagada ülespoole suunatud majanduslik ja sotsiaalne lähenemine; tunnistab Euroopa sotsiaalõiguste samba loomise tähtsust; nendib, et Euroopa poolaastat on tugevdatud ja ühtlustatud, kuid juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikide parlamentide parem kaasamine aitaks suurendada liikmesriikide vastutust, mis viiks riigipõhiste soovituste parema elluviimiseni ja parandaks ühtlasi Euroopa poolaasta protsessi; täheldab, et sobiva ja kestliku rahandus- ja majanduspoliitika valimine on eelkõige liikmesriikide ülesanne;

33. peab kahetsusväärseks, et tänaseni ei ole võetud praktilisi meetmeid vastuseks parlamendi üleskutsele võtta kaasotsustamismenetlusega vastu lähenemiskoodeks, et luua tõhusam raamistik majanduspoliitika koordineerimiseks; tuletab lisaks meelde, et kuigi Euroopa poolaastat on küll juba ühtlustatud, on parlament nõudnud institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimist, mis annaks talle olulisema rolli Euroopa poolaastas; tuletab sellega seoses meelde oma soovitusi, mis on kooskõlas resolutsiooniga liikmesriikide parlamente käsitlevate aluslepingu sätete rakendamise kohta, et eelarvekalendrid tuleb protsessi käigus Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide tasandil paremini kooskõlastada, et Euroopa Parlamenti ja liikmesriikide parlamente Euroopa poolaastasse paremini kaasata;

34. rõhutab, et pangandusliit tuleb välja kujundada ning tuleb tagada kõigi pangandusliiduga ühinevate liikmesriikide avatus ja võrdne kohtlemine; tuletab meelde, et pangandusliidu, sh Euroopa hoiuste tagamise skeemi ja ühtse kriisilahendusfondi eelarvepõhise kaitsekorra ning riskivähendusmeetmete väljaarendamine peab jätkuma;

35. kiidab heaks rahapesuvastased ettepanekud, mille komisjon esitas Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi läbivaatamisel; kutsub nõukogu üles viima parlamendiga peetavad õigusloomealased läbirääkimised lõpule enne parlamendi ametiaja lõppu, kuna rahapesuvastast poliitikat tuleb tõhustada, et vältida tulevikus olukordi, kus finantsasutuste tegevus soodustab aktiivselt rahapesu;

36. kutsub komisjoni üles koostöös Euroopa järelevalveasutustega tuvastama ja kõrvaldama siseturu tõkkeid ning aitama kindlustada tarbijakaitset; on seisukohal, et komisjoni üks põhiprioriteete peaks olema ELi õigusaktide tulemusliku täitmise tagamine;

37. palub komisjonil pangandusliidu ja finantsteenuste reguleerimisel iga üksikjuhtumi eripära silmas pidades võimaluse korral eelistada määrusi direktiividele, et vältida killustatust ja olukorda, kus järelevalveasutused peavad arvesse võtma liikmesriikide üksteisest erinevaid õigussüsteeme;

38. toonitab, et kiiresti on vaja välja kujundada kapitaliturgude liit; rõhutab, et sügavad ja hästi integreeritud kapitaliturud täiendavad pangandusliitu, sest aitavad erasektoril piiriüleseid riske jagada, soodustavad majanduslikku lähenemist, aitavad leevendada tulevasi šokke ja võivad aidata suunata rahalisi vahendeid paremini sinna, kus neid vajatakse; nõuab põhjalikku uuringut kõige sobilikuma raamistiku väljaselgitamiseks, et võtta paremini arvesse finantsteenuste kiirelt muutuvat olemust; juhib tähelepanu asjaolule, et parem juurdepääs täiendavatele rahastamisallikatele oleks eriti suureks abiks idufirmadele ja VKEdele, soodustades nende tugevat majanduskasvu ja kestlikku arengut;

39. tunnustab seni tehtud tööd ja peab vajalikuks jätkata olemasolevate käibemaksuseaduste põhjalikku läbivaatamist; rõhutab vajadust hoogustada võitlust maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu; võtab teadmiseks komisjoni töö digimajanduse õiglaseks maksustamiseks;

40. kutsub kõiki ELi institutsioone ja asutusi, sh komisjoni, Euroopa Keskpanka, Euroopa Investeerimispanka ja ühtset järelevalvemehhanismi üles teabevahetust veelgi tõhustama, et oma tööd paremini selgitada ja ELi kodanikele kättesaadava teabe kvaliteeti parandada;

41. rõhutab, et Euroopa Liit on maailmas positiivne jõud ja peaks sellisena ka püsima, jäädes truuks oma väärtustele, mitmepoolsusele ja rahvusvahelisele õigusele; tuletab meelde, et liit ja selle liikmesriigid on suurimad rahvusvahelise arenguabi andjad;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

42. väljendab heameelt nõukogu otsuse üle luua alaline struktureeritud koostöö, kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine ja Euroopa Kaitsefond, mis on olulised sammud ühise kaitsepoliitika suunas, ning võtab teatavaks konkreetsete liikmesriikide ettepanekud ELi julgeolekunõukogu ja Euroopa sekkumisalgatuse kohta; tuletab meelde oma üleskutset moodustada alaline kaitseministrite nõukogu, mille eesistuja oleks komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupiitika kõrge esindaja, ning rõhutab demokraatliku vastutuse olulisust selles valdkonnas tehtud otsuste puhul ning vajadust tugevdada Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide sellekohast koostööd;

43. tunnustab Euroopa kodanikukaitse mehhanismi tugevdamist ja nõuab veel kord Euroopa kodanikukaitsekorpuse loomist, arvestades, et aluslepingud annavad selleks hea aluse;

44. tuletab meelde, et liidul seisab ees Euroopa inimõiguste konventsiooniga ühinemine, ja nõuab, et Euroopa Liidu lepingusse ja Euroopa Liidu toimimise lepingusse võetaks Euratomi asutamislepingu sätteid;

45. peab kahetsusväärseks, et liikmesriikide vahel puudub kokkulepe ELi tasandi tervikliku sisserändepoliitika prioriteetide ja rakendamise kohta, mis – lisaks muudele eesmärkidele – võimaldaks juhtida ja reguleerida rändevooge, kontrollida tõhusamalt ELi välispiire, teha koostööd päritolu- ja transiidiriikidega ning tagada migrantide ja varjupaigataotlejate põhiõiguste järgimine; rõhutab, et liikmesriikide huvide ilmsetest vastuoludest ja kodanike väljendatud rahulolematusest on vaja üle saada, et mitte seada ohtu Euroopa integratsiooniprojekti, mis otseselt kannatab rändeküsimuse ärakasutamise tõttu euroskeptiliste erakondade poolt;

46. tuletab meelde oma seisukohta Dublini süsteemi läbivaatamise kohta; rõhutab lisaks, kui oluline on tugevdada partnerlust Aafrikaga, ja võtab teadmiseks komisjoni 12. septembri 2018. aasta teatise „Rohkem võimalusi seaduslikult Euroopasse sisenemiseks: tasakaalustatud ja tervikliku rändepoliitika lahutamatu osa“(COM(2018)0635);

47. rõhutab ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) tähtsust, mida toetatakse hästi rahastatud eelarvest; tuletab meelde ÜPP keskset tähtsust liidu ajaloos; märgib, et ÜPP-l on täita ülioluline roll elujõuliste maapiirkondade ja toiduga kindlustatuse tagamisel; märgib, et ÜPP tulevane reform annab võimaluse parandada selle poliitika eesmärkide saavutamist; juhib tähelepanu sellele, et ÜPP on üks vanimaid poliitikasuundi ning peab ka jääma üheks olulisemaks ja lõimitumaks poliitikavaldkonnaks ning jätkuvalt kaasa aitama Euroopa tuleviku ülesehitamisele ulatuslikuma integratsiooni ja keskkonnakaitse kaudu ning tagama ELi kodanikele toiduga kindlustatuse ja toiduohutuse; märgib, et põllumajandus- ja maaelu arengu poliitikal on suured võimalused pakkuda avalikke hüvesid; rõhutab, et Euroopa põllumajandussektoril on oluline roll maailma rahvastiku toitmisel ning see annab tööd 46 miljonile inimesele; toonitab ÜPP olulist rolli mulla, vee ja muude loodusvarade seisundi ja olukorra säilitamisel; rõhutab põllumajanduse üliolulist osa liidu prioriteetides leevendada kliimamuutuste mõju ja edendada kestlikku arengut; rõhutab hästi rahastatud ja reformitud ÜPP tähtsust, et võidelda paljude probleemidega, millega liidul tuleb edaspidi tegemist teha; toonitab, et ÜPP ei puuduta pelgalt põllumajandustootmist ja põllumajandustootjaid, vaid see aitab ja arendab ka laiemaid maakogukondi, kus põllumajandustootjad tegutsevad;

48. rõhutab, et ühine kaubanduspoliitika peab jääma liidu välispoliitika tugisambaks, millel on otsene mõju kodanike elule, ning et see peab aitama liidul kohaneda oma uue rolliga maailmas – olukorras, kus rahvusvahelisel tasandil on mitmeid juhtivaid jõude; nõuab, et nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus teeksid koostööd järgmistes valdkondades:

a) ühise kaubanduspoliitika tugevdamine, selle integreerimine laiemasse poliitikaraamistikku; juhtrolli võtmine maailma kaubanduspoliitikas mitmepoolsel ja kahepoolsel tasandil;

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

- b) juhtroll avatud, reeglitepõhise, õiglase ja jätkusuutliku arengule suunatud ülemaailmse kaubandussüsteemi kaitsmisel, selle tagamine, et ELi ettevõtjad saaksid ülemaailmselt tegutseda võrdsete tingimuste, prognoositavate reeglite, ausa konkurentsi ja kindlaksmääratud kohustuste raames, mis peaks hõlmama konstruktiivset koostööd liidu ühise seisukoha kujundamisel ÜRO valitsustevahelistel läbirääkimistel, kus käsitletakse vastutust inimõiguste rikkumise eest ning ettevõtete vastutuse ja siduvate hoosuskohustuste edendamist tarne- ja tootmisahelates;
- c) Euroopa Parlamendi täielik ja vahetu kursishoidmine rahvusvaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste, nõukogu vastavate volituste ja nende lepingute täitmisega, et tagada parlamendi pädevuste ja eesõiguste kasutamine; läbirääkimisprotsesside lihtsustamine ja lühendamine ning parlamendi kontrolli tugevdamine; läbipaistvuse suurendamine ELi kodanike suhtes – läbirääkimisjuhiste (volituste) avalikustamine kaubanduslepingute kohta enne läbirääkimiste algust; aluslepingute sätete ja ELi viimase aja kohtupraktika täielik järgimine, mille kohaselt ühine kaubanduspoliitika on Euroopa Liidu ainupädevuses;
- d) digitaalkaubanduse, VKEde, siduvate ja täitmisele kuuluvate kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide ning soolise võrdõiguslikkuse sätete süstemaatiline kaubanduslepingutesse võtmine ning juhtroll nende teemade mitmepoolsetes aruteludes; ELi kodanike eraelu puutumatus kaitsmine;
- e) ühise kaubanduspoliitika ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika, Euroopa arengupoliitika ja kliimapoliitika sidususe tugevdamine, et tagada Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 5 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 21, 207 ja 208 sätestatud väärtused ja eesmärgid, pidades täielikult kinni Euroopa arengukonsensusest;

49. on seisukohal, et liit peaks jätkama rahvusvahelise kaubanduse edendamist, kaitstes samal ajal sotsiaalseid, töö- ja keskkonnastandardeid; hoiatab kaubandussõdade eest, milles on ainult kaotajad ning mis suurendavad poliitilisi ja julgeolekualaseid pingeid;

50. tuletab meelde Euroopa Liidu lepingu artikli 17 lõiget 7: „võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimisi ja pärast asjakohaste konsultatsioonide pidamist esitab kvalifitseeritud häälteenamusega otsustav Euroopa Ülemkogu Euroopa Parlamendile kandidaadi Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale“; rõhutab oma kindlat taht jätkata esikandidaatide (*Spitzenkandidaten*) protsessiga, mis on kooskõlas Lissaboni lepinguga, ka komisjoni järgmise presidendi valimisel, ning väljendab rahulolu selle üle, et komisjon ja teatavad liikmesriigid toetavad seda; rõhutab, et komisjoni presidendi ametisse nimetamise menetluses on parlamendiga konsulteerimine ülimalt tähtis, sest pärast valimisi määrab parlament kindlaks kandidaadi, millel on tema liikmete enamuse toetus, ning edastab oma sisearuatluse tulemuse Euroopa Ülemkogule; tuletab meelde, et kandidaat peab olema määratud esikandidaadiks ühe Euroopa tasandi erakonna poolt ning peab Euroopa Parlamendi valimiste kampaanias olema pretendeerinud komisjoni presidendi ametikohale; rõhutab, et sellise korra väärtus on piisavalt kinnitust leidnud ning see tugevdab Euroopa valimiste legitiimsust ühiskonnas ja Euroopa Parlamendi riigiülest rolli Euroopa kodakondsuse ja Euroopa demokraatia esindusena; hoiatab veel kord, et Euroopa Parlament on valmis komisjoni presidendi ametissenimetamise menetluses lükkama tagasi iga kandidaadi, kes enne Euroopa Parlamendi valimisi ei olnud nimetatud esikandidaadiks;

51. peab kahetsusväärseks sagedast ja laialdast kiusatust panna ebapopulaarsete otsuste tegemine Brüsseli arvele ning vabastada riikide ametiasutused nende kohustustest ja poliitikast, ning arvestades, et see ebaõiglane ja oportunistlik suhtumine kahjustab Euroopa Liitu, toidab Euroopa-vastaseid meeleolusid ja natsionalismi ja seab ELi institutsioonid halba valgusse; on lisaks seisukohal, et valeyäidete esitamine on vastuolus tingimatu nõudega, et valitsus kannab vastutust oma tegevuse eest; rõhutab, et ELi õiguse nõuetekohane rakendamine ja kohaldamine on liidu poliitikameetmete elluviimiseks ning liidu, liikmesriikide ja kodanike vastastikuse usalduse edendamiseks väga oluline, ning väljendab muret nende liikmesriikide pärast, kes tahtlikult ei täida neid nõudeid;

52. rõhutab, et ELi poliitika sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid tagajärgi on vaja paremini hinnata, pidades silmas ka õigusaktide puudumisest tingitud kulusid Euroopa tasandil (Euroopa mõõtme puudumisest tulenevad kulud, nn „*cost of non Europe*“);

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

53. rõhutab vajadust pöörata erilist tähelepanu ELi haldusõigusele, nagu osutatakse 9. juuni 2016. aasta resolutsioonis, milles nõutakse Euroopa Liidus avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse tagamist ⁽¹⁾;

54. rõhutab vajadust tugevdada Euroopa avalikku ruumi kui riigiülest demokraatlikku ruumi; rõhutab, et Euroopa ees seisvate suurte probleemidega tuleb tegeleda ja neid arutada Euroopa perspektiivist, mitte pelgalt riigi vaatepunktist, ning täiel määral tuleb järgida Euroopa Liidu lepingu artiklite 10 ja 11 sätteid; juhib tähelepanu sellele, et seetõttu peab Euroopa demokraatia tugevdama oma eesmärkide ja ülesannete riigiülest mõõdet ning edendama samal ajal Euroopa Liidu ühistel väärtustel põhinevat Euroopa kodakondsust, Euroopa institutsionaalset haridust ning arutlevamat, ja suurema osalusega ühiskondlikku raamistikku, ja tegema 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimiste eel rohkem Euroopale suunatud ja vähem riigikeskset kampaaniat;

55. tunnustab liidu hoiakut läbirääkimistel Ühendkuningriigi korrastatud väljaastumiseks Euroopa Liidust ja rõhutab märkimisväärset ühtsust, mida ELi institutsioonid ja liikmesriigid neil läbirääkimistel üles näitasid; võtab teadmiseks, et läbirääkimistel saadud kogemus on näidanud sedalaadi otsuste tohutut keerukust;

56. rõhutab veel kord, et ei riiklik suveräänsus ega ka subsidiaarsuse põhimõte ei saa õigustada ega seaduspärastada seda, et liikmesriik keeldub süsteemselt järgimast Euroopa Liidu alusväärtusi, millest lähtuti ELi aluslepingute sissejuhatavate artiklite koostamisel, mille kõik liikmesriigid on vabatahtlikult heaks kiitnud ja mille järgimise kohustuse nad on endale võtnud; rõhutab lisaks, et nende väärtuste säilitamine on Euroopa projekti ühtekuuluvuse, kõikide eurooplaste õiguste ja liikmesriikidevahelise vastastikuse usalduse seisukohast põhimõttelise tähtsusega; kutsub komisjoni veel kord üles esitama kiiresti ettepaneku, milles võetakse arvesse parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta,

57. tuletab meelde, et Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt (liidetud kohtuasjad C-8/15 P kuni C-10/15 P ⁽²⁾) on Euroopa Liidu institutsioonid kohustatud järgima ELi põhiõiguste harta sätteid, isegi kui nad tegutsevad väljaspool ELi õigusraamistikku;

58. kordab, et Euroopa tuleviku teemaliste arutelude käigus tuleb kaaluda, kuidas liidu eelarvesüsteemi reformida, et tagada kavandatud poliitika rahastamiseks piisav eelarve ning parem tasakaal prognoositavuse ja reageerimisvõime vahel, ning kuidas kõige paremini tagada, et üldine rahastamiskord ei oleks keerulisem, kui on vaja ELi poliitikaeesmärkide täitmiseks ja aruandekohustuse täitmise tagamiseks; on seisukohal, et tulemusliku ja usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks liidu rahaliste vahendite kasutamisel tuleb vajaduse korral tugevdada poliitika eeltingimusi, seadmata sealjuures ohtu programmide toimimist;

59. rõhutab, et oluline on keskenduda eelkõige rahastamise tõhusamale kasutamisele ja ELi eelarve demokraatlikele kontrollimehhanismidele; kutsub kõiki ELi institutsioone üles parandama oma menetlusi ja tavasid, mille eesmärk on kaitsta liidu finantshuve, ning aktiivselt osalema tulemustele orienteeritud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses; on sellega seoses seisukohal, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus on asendamatu abinõu, mis aitab tagada demokraatlikku vastutust liidu kodanike ees, ning tuletab meelde selles menetluses korduvalt esinenud raskusi, mille põhjuseks on olnud puudulik koostöö nõukogu poolt; rõhutab, et nõukogu peab olema sama vastutustundlik ja läbipaistev nagu teised institutsioonid; rõhutab, et selles ei tohiks olla erandeid;

60. juhib tähelepanu korruptsioonile kui nähtusele, millel on märkimisväärsed finantstagajärjed ning mis ohustab tõsiselt demokraatiat, õigusriiki ja avaliku sektori investeringuid; juhib tähelepanu sellele, kui oluline on kaitsta ELi maksumaksjate raha pettuste ja muude ebaseaduslike tegude eest, mis kahjustavad liidu finantshuve;

61. kordab, et integratsiooniprojekti praegust olukorda arvesse võttes peab EL ära kasutama kõik võimalused, et tagada Lissaboni lepingu täielik rakendamine; juhib tähelepanu sellele, et tulevane aluslepingute läbivaatamine peaks põhinema konvendi kokkukutsumisel – mis tagaks kaasatuse selle esindajate koosseisu kaudu ja pakuks platvormi aruteludeks sidusrühmadega ja kodanikega ning nende kaasamiseks – eesmärgiga arutada institutsioonide ja liidu muude asutuste erinevaid seisukohti Euroopa tuleviku teemalises arutelus ning riigipeade ja valitsusjuhtide, riikide parlamentide ja kodanikuühiskonna tehtud ettepanekuid ja kodanikega peetud konsultatsioone ning teha nende põhjal järeldusi;

⁽¹⁾ ELT C 86, 6.3.2018, lk 126.

⁽²⁾ Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 20. september 2016, Ledra Advertising Ltd ja teised vs. Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskpang, ECLI:EU:C:2016:701.

Kolmapäev, 13. veebruar 2019

62. rõhutab, et lähtudes Euroopa Parlamendi, Euroopa Ülemkogu ja komisjoni mitmesugustest seisukohtadest ELi reformimise küsimuses on mõttevahetus Euroopa tuleviku üle juba alanud; peab kahetsusväärseks, et nendest seisukohtadest hoolimata on kavandatud vaid marginaalseid reforme; rõhutab, et pärast parlamendi ja komisjoni uue koosseisu ametisse asumist peaksid mõlemad kasutama eelmisel ametiajal tehtud tööd ja alustama tööd tehtud ettepanekutega;
63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-